

**ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ
ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ**

**ΚΑΤ' ΕΦΕΣΗ
ΚΑΙ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Μέρος 2 (Ποινικές Υποθέσεις)

11 Ιανουαρίου, 1996

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ,

Εφεσίβλητου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 6015).

Επίθεση με πραγματική σωματική βλάβη, κατά παράβαση του Άρθρου 243 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Επίθεση μέσα σε αθλητικό χώρο κατά παράβαση των Άρθρων 2, 9 και 20 του περί Αντιμετώπισης της Βίας, της Ανάρμοστης Συμπεριφοράς και Συναφών Αδι-

- κημάτων στους Αθλητικούς Χώρους Νόμου του 1994, (Ν. 5(1)/94) — Σχεδιασμός, πρόθεση και εκδικητικότητα — Προηγούμενη καταδίκη — Επιβολή ποινής φυλάκισης εξήντα ημερών με τριετή αναστολή στην πρώτη κατηγορία — Η αναστολή κρίθηκε αδικαιολόγητη και ακυρώθηκε — Η ποινή αντικαταστάθηκε με άμεση ποινή φυλάκισης εξήντα ημερών. 5
- Ποινή — Αποτρεπτική ποινή — Είναι επιβεβλημένη στις περιπτώσεις διάπραξης αδικημάτων βίας στους αθλητικούς χώρους λόγω της συχνότητας στη διάπραξή τους — Εφαρμοστές αρχές αναφορικά με την επιβολή ποινής σε αδικήματα βίας στα γήπεδα. 10
- Ποινή — Αποτελεί πρωταρχική ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου — Το Εφετείο επεμβαίνει όταν η ποινή είναι έκδηλα ανεπαρκής. 15
- Εξατομίκευση — Δεν πρέπει να εξουδετερώνει την αποτρεπτικότητα της ποινής.
- Διάπραξη ποινικών αδικημάτων — Παροχή πληροφοριών από το κοινό — Το κοινό πρέπει να ενθαρρυνθεί να καταγγέλλει κάθε παράνομη συμπεριφορά — Οποιαδήποτε εκδήλωση εκδικητικότητας ή προσπάθεια εκφοβισμού του κοινού που καταγγέλλει παρανομούντα άτομα, πρέπει να παταχθεί εν τη γενέσει της. 20
- Η επίθεση έγινε μετά το πέρας ποδοσφαιρικού αγώνα στο Τσίρειο Στάδιο Λεμεσού από τον κατηγορούμενο και τον αδελφό του εναντίον του υπεύθυνου των εγκαταστάσεων του σταδίου και είχε σαν αποτέλεσμα την πρόκληση σ' αυτόν εκδορών στην κεφαλή, στον δεξιό ακρόνα και στις δεξιές πλευρές. Η επίθεση έγινε γιατί ο παραπρόνομος σε προηγούμενη περίπτωση κατήγγειλε τους κατηγορουμένους για είσοδό τους στον αγωνιστικό χώρο. 25
- Το Εφετείο αφού τόνισε ιδιαίτερα τη συχνότητα του φαινομένου βίας στους αθλητικούς χώρους η οποία έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις τον τελευταίο καιρό με αποτέλεσμα να εξελίσσεται σε κύριο κοινωνικό πρόβλημα, όπως επίσης και το καθήκον του Δικαστηρίου να περιφρουρήσει τον αθλητισμό από πράξεις βίας, αποφάνθηκε ότι οι παρανομούντες πρέπει να αντιληφθούν ότι θα καταβάλλουν βαρύ τίμημα για τη συμπεριφορά τους και οι θεατές να επιδεικνύουν αυτοσυγκράτηση και να μη παρασύρονται από ξεσπάσματα θυμού ή φανατισμού οποιουδήποτε είδους. Επίσης αφού τόνισε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο έδωσε αδικαιολόγητη βαρύτητα στις προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου ενώ δεν έλαβε υπόψη την προηγούμενη καταδίκη του και ότι το αδίκημα 30 35 40

σχεδιάστηκε και έγινε για λόγους εκδικητικότητας, αποφάνθηκε ότι η ποινή είναι έκδηλα ανεπαρκής αναφορικά με το μέρος της αναστολής της ποινής γι' αυτό και διέταξε την άμεση εκτέλεσή της

5 Η μη επιβολή ποινής στη δεύτερη κατηγορία κρίθηκε ορθή.

Η έφεση επιτρέπεται Η ποινή διαφοροποιείται ως ανωτέρω.

10 Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Mathikoloni and Another v The Police (1988) 2 C.L.R 22,

Attorney-General v Mavrokefalos (1966) 2 C.L.R 93,

15

Police v Ioannou (1989) 2 C.L.R 61,

Theodorou v The Police (1979) 2 C.L.R. 191,

20

Hapsides v. The Police (1969) 2 C.L.R 64.

Έφεση για ανεπάρκεια ποινής.

25 Έφεση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού (Αρ Ποινικής Υπόθεσης 23462/94) με την οποία ο Φωτίου, Α.Ε.Δ επέβαλε στον κατηγορούμενο φυλάκιση 60 ημερών με αναστολή 3 ετών στην κατηγορία επίθεσης που προκάλεσε σωματική βλάβη κατά παράβαση του Άρθρου 243 του Ποινικού Κώδικα Κεφ 154 και επίθεσης σε αθλητικό χώρο κατά παράβαση του περί Αντιμετωπίσης της Βίας Νόμου (Ν. 5(Ι)/94).

30

Μ. Παμπαλλή (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Εφεσείοντα.

35

Τ. Παπαμιχαλόπουλος, για τον Εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

40 ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.. Την απόφαση του Δικαστηρίου θα εκδώσει ο Φρ. Νικολαΐδης, Δ

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ.: Στην παρούσα υπόθεση ο εφεσείων κατηγορούμενος 1 καταδικάστηκε βάσει δικής του παραδοχής για

το αδίκημα της επίθεσης με πραγματική σωματική βλάβη, κατά παράβαση του άρθρου 243 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 και της επίθεσης μέσα σε αθλητικό χώρο κατά παράβαση των άρθρων 2, 9 και 20 του περί Αντιμετώπισης της Βίας, της Ανάρμοστης Συμπεριφοράς και Συναφών Αδικημάτων στους Αθλητικούς Χώρους Νόμου του 1994, (Ν. 5(Ι)/94). Στην πρώτη κατηγορία του επιβλήθηκε φυλάκιση εξήντα ημερών με τριετή αναστολή, ενώ στη δεύτερη κατηγορία δεν επιβλήθηκε ποινή. Η ποινή εφεσιβλήθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα ως ανεπαρκής.

Σε συντομία τα γεγονότα της υπόθεσης είναι τα ακόλουθα: Στις 2.10.1994 και μετά το πέρας ποδοσφαιρικού αγώνα, ενώ ο Κωστάκης Χριστοδούλου, υπεύθυνος των εγκαταστάσεων του Τσιρείου Σταδίου στη Λεμεσό, ανέμενε την αποχώρηση των φιλάθλων για να σβύσει τα φώτα του σταδίου, ο κατηγορούμενος και ο αδελφός του (κατηγορούμενος 2) τον πλησίασαν και άρχισαν να τον κτυπούν με τα χέρια και τα πόδια σε διάφορα μέρη του σώματος. Συνέχισαν να τον κτυπούν, ακόμα και μετά την πτώση του στο έδαφος. Από την επίθεση ο παραπονούμενος υπέστη εκδορές στην κεφαλή, στο δεξιό αγκώνα και στις δεξιές πλευρές. Η επίθεση έγινε γιατί ο παραπονούμενος σε προηγούμενη περίπτωση κατήγγειλε τους κατηγορούμενους για είσοδό τους στον αγωνιστικό χώρο. Ο εφεσίβλητος βαρύνεται με προηγούμενη καταδίκη για παρόμοιο αδίκημα, όταν τον Ιούνιο του 1992 καταδικάστηκε για είσοδο σε γήπεδο με σκοπό να ενοχλήσει, κακομεταχείριση ζώου και συμπεριφορά ενδεχόμενη να διασαλεύσει την ειρήνη.

Τον τελευταίο καιρό το φαινόμενο της βίας στους αθλητικούς χώρους έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις, εξελίσσεται δε σταθερά σε κύριο κοινωνικό πρόβλημα. Η περιφρούρηση του αθλητισμού από πράξεις βίας αποτελεί καθήκον του Δικαστηρίου. Η ευπρεπής συμπεριφορά θα πρέπει να είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση και τα γήπεδα αθλοπαιδιών θα πρέπει να γίνουν όπως ήταν στο παρελθόν, χώροι ψυχαγωγίας, ευγενούς άμιλλας και υγιούς ανταγωνισμού, ενώ οι αθλητικοί αγώνες πρέπει να παύσουν να παρέχουν δικαιολογίες για βανδαλισμούς και εκδηλώσεις μισαλλοδοξίας. Οι επιβαλλόμενες σε αδικήματα αυτής της φύσης ποινές θα πρέπει να είναι αποθαρρυντικές για πρόσωπα που δεν μπορούν να ελέγξουν τη συμπεριφορά τους σε δημόσιες συναθροίσεις και ιδιαίτερα σε γήπεδα αθλοπαιδιών, ενώ εκείνοι που δεν μπορούν να ελέγξουν τους εαυτούς τους, θα πρέπει να αντιληφθούν ότι θα καταβάλλουν βαρύ τίμημα για τη συμπεριφορά τους αυτή (*Mathikoloni and Another v. The Police* (1988) 2 C.L.R. 22). Η ανάγκη επιβολής αποτρεπτικών ποινών είναι ιδιαίτερα εμφανής.

- τον τελευταίο καιρό που η βίαιη συμπεριφορά, είτε υπό μορφή μεμονομένων περιστατικών είτε οργανωμένης αντικοινωνικής συμπεριφοράς έχει καταστεί ανησυχητικά συχνή. Τόσο το πρωτόδικο Δικαστήριο όσο και το Εφετείο μπορεί να λάβει δικανική γνώση της συχνότητας παρόμοιων επεισοδίων κατά τη διάρκεια ποδοσφαιρικών, κυρίως, αγώνων (βλ. σχετικά *The Attorney-General v. Mavrokefalos* (1966) 2 C.L.R. 93, και *Police v. Ioannou* (1989) 2 C.L.R. 61). Όπως τονίστηκε και στην υπόθεση *Theodorou v. The Police* (1979) 2 C.L.R. 191, τόσο οι συμμετέχοντες σε ποδοσφαιρικούς αγώνες όσο και οι θεατές, θα πρέπει να επιδεικνύουν αυτοσυγκράτηση και να μην επιτρέπουν στους εαυτούς τους να παρασύρονται από ξεσπάσματα θυμού ή από φανατισμό οποιουδήποτε είδους (βλ. επίσης *Hapsides v. The Police* (1969) 2 C.L.R. 64).
- Είναι γνωστή η αρχή ότι η επιβολή ποινής είναι πρωταρχικά έργο του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ενώ το Εφετείο επεμβαίνει όταν η ποινή είναι έντονα ανεπαρκής. Στην παρούσα υπόθεση το Δικαστήριο επέδειξε υπέρμετρη επιείκεια που δεν ήταν δικαιολογημένη από τα περιστατικά της υπόθεσης. Η ενέργεια των συγκεκριμένων κατηγορουμένων μπορεί να θεωρηθεί ως εκδήλωση ψυχρής βίας, η δε συμπεριφορά τους διακρίνεται ακόμα και από την περίπτωση που φίλαθλοι παρασύρονται από ομοϊδεάτες τους σε στιγμές συναισθηματικής φόρτισης και εκδηλώνονται με τρόπο βίαιο ή αντικοινωνικό. Η συμπεριφορά του εφεσίβλητου δείχνει σχεδιασμό, πρόθεση και εκδικητικότητα. Παρόλον ότι η συμπεριφορά του εκδηλώθηκε σε αθλητικό χώρο και ενέχει τα στοιχεία των αδικημάτων που ο νόμος θέλησε να καταστείλει με τη ψήφιση του νόμου 5(1)/94, εν τούτοις, δεν παύει να χαρακτηρίζεται και από το ψυχρό τρόπο ενέργειας. Ο εφεσίβλητος, συνοδευόμενος από τον άλλο κατηγορούμενο, ανέμενε υπομονετικά τη λήξη του αγώνα για να επιτεθεί στον ανυπεράσπιστο παραπονούμενο, μόνο και μόνο για να τον εκδικηθεί.

- Το πρωτόδικο Δικαστήριο έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στις προσωπικές περιστάσεις του εφεσίβλητου, βαρύτητα η οποία όμως δεν φαίνεται να ήταν δικαιολογημένη, ενώ δεν ελήφθη υπόψη η προηγούμενη παρόμοια καταδίκη του. Εξάλλου η εξατομίκευση της ποινής δεν πρέπει να καταλήγει σε εξουδετέρωση των σκοπών της ή της χρησιμότητάς της ως αποτρεπτικού μέσου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι αναφορικά με τις προσωπικές συνθήκες του εφεσίβλητου δεν έχουμε σημειώσει οποιοδήποτε σημείο που να δικαιολογεί την αναστολή της επιβληθείσας ποινής φυλάκισης.

Με βάση όλα τα πιο πάνω βρίσκουμε ότι η επιλογή της ποινής φυλάκισης ως μέσο τιμωρίας του εφεσίβλητου ήταν απόλυ-

τα δικαιολογημένη, ενώ το ύψος της επιβληθείσας ποινής, άνκαι χαμηλό, δεν μπορεί να θεωρηθεί υπέρμετρα χαμηλό για να δικαιολογεί επέμβαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου για αύξησή της. Όμως, δεν βλέπουμε να δικαιολογείται η αναστολή της εκτέλεσης της ποινής και σ' αυτό το σημείο θα διαφοροποιήσουμε την ποινή που επιβλήθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο. Η ποινή που επιβλήθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο διαφοροποιείται και ο εφεσίβλητος καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης εξήντα ημερών, ποινή η οποία θα πρέπει να εκτελεστεί αμέσως. Στη δεύτερη κατηγορία ορθά δεν επιβλήθηκε χωριστή ποινή.

Στην παρούσα υπόθεση υπάρχει ακόμα μια πλευρά η οποία θα πρέπει να θιγεί. Η συμπεριφορά του εφεσίβλητου συνιστά εκδίκηση γιατί ο παραπονούμενος στο παρελθόν τον κατήγγειλε για τη διάπραξη κάποιου αδικήματος. Η παροχή πληροφοριών από το κοινό αναφορικά με τη διάπραξη διαφόρων αδικημάτων και η καταγγελία προσώπων που διαπράττουν τέτοια αδικήματα είναι κοινωνικό καθήκον και στηρίζει την αστυνομία στο έργο της. Το κοινό θα πρέπει να ενθαρρυνθεί για να μπορεί να καταγγέλλει χωρίς φόβο κάθε παράνομη συμπεριφορά που εμπίπτει στην αντίληψή του και η επιβληθείσα ποινή θα πρέπει να πλησιαστεί και από αυτή τη σκοπιά. Θα πρέπει δηλαδή η οποιαδήποτε εκδήλωση εκδικητικότητας ή προσπάθεια εκφοβισμού νομιμόφρονων πολιτών που καταγγέλλουν παρανομούντα άτομα, συμβάλλοντας έτσι με τη στάση τους στην καταστολή της εγκληματικότητας, να παταχθεί εν τη γενέσει της.

Η έφεση επιτρέπεται. Η ποινή διαφοροποιείται ως ανωτέρω.